

Frisse blik op droogstand

Door de eis om antibioticagebruik te verminderen in de veehouderij, komt ook de droogstand onder de aandacht. Is een droogstand eigenlijk nodig? En kun je zonder preventieve antibiotica ook een goede uiergezondheid garanderen?

TEKST GRIETJE DE VRIES

‘Een verkorte droogstand of het weglaten van de droogstand levert een aantal voordelen op’, vertelde Ariëtte van Knegsel, onderzoeker bij Universiteit Wageningen, op een symposium over droogstand in Wageningen afgelopen december. ‘De voordelen komen vooral doordat de koeien zonder droogstand minder last hebben van een negatieve energiebalans. Hierdoor hebben ze een betere gezondheid in de volgende lactatie en zijn ze ook vruchtbaarder.’

Uit het onderzoek waar Van Knegsel over vertelde, bleek ook dat doormelken niet alleen maar voordelen heeft. ‘Een van de gevolgen van doormelken is het wegvallen van de mogelijkheid om preventief antibiotica te gebruiken. Ook bij koeien die dat wel nodig hebben.’ Vandaar dat er verder onderzoek is gedaan naar droogstand op maat. Van Knegsel: ‘Door te kijken naar celgetal en melkproductie kun je beoordelen of een koe wel of geen droogstand nodig heeft. Zo kun je een aantal koeien wel doormelken, waardoor die minder problemen ervaren door de negatieve energiebalans.’

Geen slechtere uiergezondheid

Door het wegvallen van het droogzetmoment past doormelken goed bij het beleid om te stoppen met preventieve antibiotica. Volgens Arne Vanhoudt, docent aan de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht, is het gebruik van preventieve antibiotica sinds 2009 flink teruggedrongen. ‘Vergeleken met 2009 is het gebruik van droogzetters in 2015 met 70 procent gedaald. Veel veehouders zijn overgestapt

op teatsealers, die werden tussen 2013 en 2015 73 procent meer verkocht.’

Vanhoudt ziet ondanks het teruggedrongen antibioticagebruik geen negatief effect op de uiergezondheid. ‘Zo is het gebruik van mastitisinjectoren tussen 2013 en 2015 met een kwart afgenomen en de afvoercijfers zijn nauwelijks veranderd. Het kan wel zijn dat de prioriteit bij afvoer veranderd is, maar daar hebben we helaas geen cijfers van.’

Mastitis gericht behandelen

Het gebruik van mastitisinjectoren is dan wel afgenomen, maar het blijft natuurlijk van belang om koeien die wel uierproblemen krijgen, te behandelen. Annet Velthuis, onderzoeksmanager rundvee bij GD, vertelde daarom over het project ‘Diagnostiek ontwikkeling uiergezondheid’ en gericht antibioticagebruik rondom uiergezondheid. ‘Bij beslissingen rond de behandeling van mastitis is het nuttig als de veehouder zelf kan testen welke bacteriële infectie de koe heeft’, vertelde Velthuis. Er zijn wereldwijd al veel bacteriologische testen beschikbaar om op het bedrijf uit te voeren. Vijf daarvan zijn in het project getest op betrouwbaarheid. ‘Daaruit hebben we afgeleid dat de vijf onderzochte on-farm-testen de behandelbeslissing bij mastitis kunnen ondersteunen. Er is echter geen on-farm-test die elke bacteriecultuur kan herkennen.’ Ze geeft verder aan dat de testen niet allemaal beschikbaar zijn. ‘Sommige testen zijn moeilijk verkrijgbaar in Nederland. Daarnaast moet je bij de testen nauwkeurig werken en is er een incubatietijd. Je hebt dus niet meteen resultaat.’ |

Ariëtte van Knegsel:
‘Doormelken voor een betere gezondheid en vruchtbaarheid’

Arne Vanhoudt:
‘Er wordt al 70 procent minder droogzetters ingezet sinds 2009’

Annet Velthuis:
‘On-farm-testen inzetten om mastitis gericht te behandelen’